# Bazy danych

Wykład 4\_1

Temat: Język SQL i T-SQL – wprowadzenie

Sławomir Świętoniowski

slawomir-swietoniowski@wp.pl

## Plan wykładu

- 1. Standard języka SQL i jego historia.
- 2. Podzbiory funkcjonalne języka SQL.
- 3. Język Transact-SQL w MS SQL Server 2008 R2.

#### Co to jest język SQL?

**SQL** – Structured Query Language (wymowa: `es-`kju-`el lub `si:kuel):

- Najbardziej rozpowszechniony, ustandaryzowany język baz danych.
- Pozwala na:
  - definiowanie struktury bazy danych (pozbiór DDL Data Definition Language), np. CREATE TABLE, ALTER VIEW, DROP PROCEDURE;
  - operowanie na danych: dodawanie, udostępnianie, modyfikowanie i usuwanie (pozdbiór DML – Data Manipulation Language), np. INSERT, SELECT, UPDATE, DELETE.
  - zarządzanie dostępem do danych (podzbiór DCL Data Control Language),
     np. GRANT, DENY, REVOKE;
  - definiowanie więzów integralności (podzbiór DIL Data Integrity Language), np. CREATE RULE.

#### SQL — historia (1)

1970–1980

Edgar F. Codd (IBM Research Laboratory, CA, USA) opublikował teorię relacyjnego modelu danych, który stał się podstawą relacyjnych baz danych. Spowodowalo do liczne badania naukowe i rozwój wielu produktów DBMS.

1974

Pojawił się język relacyjny *Structured English Query Language* – SEQUEL (twórca: Donald Chamberline, IBM). Prototypowa implementacja nosiła nazwę SEQUEL-XRM.

1976-1977

Została opracowana poprawiona wersja języka, nazwana SEQUEL/2 (SQL). Na jej podstawie IBM opracował ulepszony język *System R*, wdrożony u wielu klientów firmy IBM.

#### SQL — historia (2)

1980–1983 IBM zaprezentował nowe wersje produktów SQL: SQL/DS dla środowiska VSE (1981 r.) i środowiska VM (1982 r.) oraz DB2 dla środowiska MVS (1983 r.).

1977–1990 Po sukcesie i akceptacji produktów IBM, inne firmy zaczęły rozwijać własne produkty bazodanowe, oparte na modelu relacyjnym i języku SQL: ORACLE (1977 r.), DG/SQL (Data General Corporation, 1984 r.), SYBASE (Sybase Inc., 1986 r.), INGRES (Relational Technology Inc., 1981-1985 r.), IDM (Britton-Lee Inc, 1982-1985 r.).

1982 Ustanowienie pierwszego standardu języka SQL przez ANSI (American National Standards Institute).

#### SQL — historia (3)

Akceptacja standardu ANSI przez ISO (International Organisation for Standarization) jako standardu międzynarodowego: "SQL-86" (lub SQL1).

1989 Zatwierdzenie rozszerzonego standardu SQL IEF (Integrity Enhancement Feature): "SQL-89" (SQL2).

Rozszerzony standard międzynarodowy: "ISO/IEC 9075", zwany powszechnie jako "SQL-92" (lub SQL3). Ta wersja jest najczęściej implementowana w produktach komercyjnych.

### SQL — historia (4)

1999/2003 Standard ANSI SQL:2003 (wersja rozwojowa SQL:1999). Dodano

nowe typy danych, w tym obsługę XML, pojawiło się nowe

polecenie MERGE i jeszcze kilka innych elementów

(SQL4/SQL5).

2008 Standard ANSI SQL:2008. <u>Dalsza aktualizacja języka SQL</u>

(SQL6).

2011 Standard ANSI SQL:2011. Najaktualniejsza wersja standardu

(SQL7).

#### Standard SQL – korzyści i wady

#### Zalety:

- redukcja kosztów szkoleń,
- przenośność aplikacji,
- długowieczność aplikacji,
- ułatwienie komunikacji międzysystemowej,
- ułatwienie użytkownikowi wyboru systemu DBMS.

#### Wady:

- ograniczenie kreatywności,
- język SQL jest niedoskonały jako język relacyjny,
- standard SQL ma wiele braków, m.in. nie określa wielu elementów potrzebnych w praktyce (np. dane typu logicznego, nazewnictwo obiektów).

## Plan wykładu

- 1. Standard języka SQL i jego historia.
- 2. Podzbiory funkcjonalne języka SQL.
- 3. Język Transact-SQL w MS SQL Server 2008 R2.

#### Podzbiory języka SQL

- Język definiowania danych (ang. data definition language, DDL).
- Język operowania danymi (ang. data manipulation language, DML).
- Język kontroli danych (ang. data control language, DCL).
- Język integralności danych (ang. data integrity language, DIL).

#### Język definiowania danych, DDL

Służy do tworzenia i modyfikowania struktury bazy danych: tabel i ograniczeń deklaratywnych, relacji, innych obiektów bazy danych (np. widoków).

#### Język operowania danymi, DML

Służy do implementacji tzw. operacji CRUD: wstawiania, odczytywania, modyfikowania i usuwania danych.

#### Język kontroli danych, DCL

Wyodrębniony podzbiór języka SQL, służący do definiowania systemu bezpieczeństwa: użytkowników, ról oraz ich uprawnień na serwerze i bazach danych.

#### Język integralności danych, DIL

Wykorzystywany do definiowania ograniczeń deklaratywnych i reguł, które zapewniają integralność danych. Ponieważ podzbiór ten częściowo nachodzi na DDL, rzadko jest wyodrębniany.

## Plan wykładu

- 1. Standard języka SQL i jego historia.
- 2. Podzbiory funkcjonalne języka SQL.
- 3. Język Transact-SQL w MS SQL Server 2008 R2.

#### Język SQL w MS SQL Server 2008 R2

**Transact-SQL** (T-SQL) – transakcyjny język SQL, wbudowany w systemie bazodanowym Microsoft SQL Server 2008 R2:

- jest zgodny ze standardem ANSI-92 na poziomie podstawowym (np. jeśli chodzi o polecenia INSERT, SELECT, UPDATE, DELETE);
- udostępnia pewne funkcje ANSI-99, a także jego rozszerzenia np.:
  - programy przechowywane na serwerze (procedury przechowywane, wyzwalacze, funkcje użytkownika);
  - dodatkowe typy danych (także definiowane przez użytkownika) np. table;
  - role w bazach danych;
  - wartości domyślne pól tabel;
  - duży zbiór funkcji wbudowanych (np. GETDATE( )).
- jest podstawą implementacji ogromnie licznych, wbudowanych procedur systemowych (np. sp\_helpdb), które umożliwiają wykonywanie wielu zaawansowanych czynności administracyjnych i programistycznych z poziomu konsoli SQL (bez narzędzi wizualnych, kreatorów itp.).

#### Transact-SQL — przykład

Język T-SQL pozwala na pisanie zaawansowanych programów w obrębie warstwy bazodanowej, dzięki złożonym konstrukcjom kodu strukturalnego (przykład poniżej). Brakuje z nim natomiast elementów typowo obiektowych.

```
IF EXISTS -- Sprawdzenie, czy ten sam student nie jest zapisywany drugi raz.
        (SELECT *
         FROM Student
         WHERE PESEL = @PESEL)
BEGIN
        RAISERROR('W bazie jest już student o tym numerze PESEL!', 16, 1)
        RETURN
END
DECLARE @IndeksMin int
DECLARE @IndeksMax int
-- Pobranie dopuszczalnego zakresu numeru indeksu.
SELECT @IndeksMin = KluczeMin, @IndeksMax = KluczeMax
FROM OddzialUczelni
WHERE OddzialMacierzysty = 1
SET ANSI NULLS ON
IF (@NrIndeksu IS NOT NULL) -- Jeśli numer indeksu został podany jako parametr.
BEGIN
        -- Sprawdzenie, czy numer mieści się w zakresie ustalonym dla tego oddziału.
        IF (@NrIndeksu NOT BETWEEN @IndeksMin AND @IndeksMax)
        BEGIN
                RAISERROR('Podany numer indeksu jest bledny!', 16, 1)
                RETURN
        END
        ELSE
                INSERT Student (NrIndeksu, Nazwisko, Imie, PESEL, NIP, Adres, Miejscowosc,
                KodPocztowy, Telefon, Email, DataZapisania, DataWypisania, IdGrupy,
```

#### Literatura

- 1. BEYNON-DAVIES P., Systemy baz danych nowe wydanie, WNT, Warszawa 2003.
- 2. DATE C. J., DARWEN H., *SQL. Omówienie standardu języka*, WNT, Warszawa 2000 (książka dostępna w bibliotece WSIZ "Copernicus").
- 3. MICROSOFT, *Books On-Line* dokumentacja systemu *MS SQL Server*, Microsoft Corp. 1988 2000.
- 4. RANKINS R., JENSEN P., BERTUCCI P., *Microsoft SQL Server 2000. Księga eksperta.*, HELION, Gliwice 2003 (książka dostępna w bibliotece WSIZ "Copernicus").
- 5. Strona MSDN: http://msdn.microsoft.com.
- 6. WAYMIRE R., SAWTELL R., *MS SQL Server 2000 dla każdego*, HELION, Gliwice 2002 (książka dostępna w bibliotece WSIZ "Copernicus").

# Bazy danych

Wykład 4\_1

Dziękuję za uwagę!